

Öbökönk - Híradó

A Magyar Csillagászati Egyesület Pécsi Csoportjának szakköri körlevele. Megjelenik havonta.

Szerkesztő: Halmi Gábor

Lapzárta: 1993. január 29.

A körlevél postán is igényelhető, kiküldéséért pécsiek 10, vidékiek 17 Ft-os postabélyegből küldjenek 12 db-ot a szerkesztő címére:

7621 Pécs, Munkácsy M.u.25. Tel.: /72/ 36-645

Február havi előadásaink:

1.-én, hétfőn	-	Thermodinamika, Olbers-paradoxon /Kozmológia III./
Előadó: Hoffmann János
8.-án, "	-	A Mars megfigyelése távcsóval
Előadó: Dr.Láng Miklós
15.-én, "	-	Világunk alapfogalmai /Kozmológia IV./
Előadó: Keszthelyi Sándor
22.-én, "	-	A Vénusz távcsöves megfigyelése
Előadó: Gyenizse Péter

Az előadások 18-órai kezdettel, az Apáczai Nevelési Központ első emeleti szakköri helyiségében lesznek megtartva / színházterem mellett /.

Február 12.-én, pénteken reggel 6 órakor indul a velencei karneválra utazó csoport a Főiskola elől. A 3 napos utra Hoffmann Jánosnál lehet érdeklődni.

Február 14.-én, vasárnap este az Orion-ködben levő trapéz második legfényesebb csillaga elhalványodik 6,5mg-ról 8,0mg-ra. A fedési változó 22:30 - 03:30 KözEÉ között mutatja elhalványodását. Összehasonlító csillagok: C=51, D=67, B=80.

Február 19.-én, pénteken lesz két éve annak, hogy megalakult az MCSE első helyi csoportja, a Pécsi Csoport.

Február 20.-án, szombaton hajnali 6 órakor 32 órás holdsarló a keleti égen.

Február 22.-én, hétfőn este 18 órakor 27 órás holdsarló a nyugati égen.

Február 24.-én, szerdán a Vénusz legnagyobb látszó fényessége az esti égen: -4,6 magnitúdó. Fázisa ekkor 37%-os.

Okkultáció-előrejelzések februárra /UT, -1h12m59s, 46°04'25"/ - PÉCS, 160m

Dátum	ZC	m	D	PA	h	R	PA	h
01.	599	4.5	16:57	33	62	17:54	304	66
01.	601	6.0	17:07	61	63	18:24	280	66
02.	634	5.3	00:53	154	10	01:19	213	6
03.	928	6.0	20:32	28	65	20:57	350	63
06.	1271	5.9	04:47	139	4			
12.	2011	6.5	02:04	168	25	02:49	242	26

Az előrejelzéseket Zajác György készítette.

Üstökösök

Comet P/Schaumasse /1992x/

Ezt az 1911 óta ismert periodikus üstököst Tabatu Seki fedezte fel a Gai-seii 60 cm-es reflektorral szeptember 25.-én. Fényessége 20 magnitúdó volt, ám hat nap múlva már 19,2 magnitúdós a majdnem csillagszerű, kissé diffúz kométa. Érdekes, hogy perihéliumát 0,14 nappal korábban éri el, mint azt előre számították, s ez részben nemgravitációs erőknek tudható be.

Az International Comet Quarterly "Comet Handbook 1993" című kiadványában található fényességadatok szerint összfényessége sokkal meredekebb ütemben fog 8 magnitúdóig emelkedni, mint azt a METEOR Csillagászati Évkönyvben szereplő értékek alapján várnánk. Roppant érdekes lehet, hogy melyik előrejelzés fog bejönni! Hasznos lenne rendszeresen észlelni!

Az üstökös 2000-es pályaelemei:

T = 1993.03.03,8371TT
 e = 0,704851
 q = 1,202157
 a = 4,073051

$\omega = 57^{\circ}45'00''$
 $\Omega = 80^{\circ}38'56''$
 i = 11^{\circ}8'45''
 P = 8,22 év

1992/93	RA/2000/	D/2000/	R	r	E	m _v
12.04.	04h12,22m	+14° 45,8'	0,672CsE	1,651CsE	169,6	12 ^m ,7
12.14.	03 58,36	+16 43,8	0,616	1,573	158,3	11,8
12.24.	03 45,16	+19 15,1	0,579	1,498	145,9	11,1
01.03.	03 35,40	+22 16,8	0,558	1,429	134,1	10,4
01.13.	03 31,33	+25 44,8	0,548	1,366	123,6	9,8
01.23.	03 34,41	+29 34,2	0,545	1,310	114,9	9,2
02.02.	03 45,74	+33 39,0	0,545	1,265	108,0	8,7
02.12.	04 06,17	+37 49,4	0,546	1,230	102,9	8,4
02.22.	04 36,70	+41 47,8	0,550	1,209	99,6	8,2
03.04.	05 18,28	+45 07,1	0,556	1,202	97,9	8,1

A fényességbecslésekhez a következő összehasonlítók ajánlottak:

T Tau /VA 8/, R Tau /VA 6/, R Per /VA 8/, TV Aur /VA 2/, és valamelyest az U Ari /VA 10/, IU Aur /M89/1/.

/Üstökös Gyorshirek 1992/10. száma alapján/

Meteorrajok - maximumok februárra

Alfa Aurigidák /AAU/ - 10.-én

Delta Leonidák /DLE/ - 26.-én

É S Z L E L D A L O K Á L I S H A L M A Z T I

	LÁTSZÓ KÉK MAGN.		RA ₍₂₀₀₀₎ D	HUBBLE OSZTÁLY	TÁVOLSÁG MILLIÓ FÉNYÉV	LÁTSZÓ MÉRET (ívperc)	
1.	Sz.sz.	Tejut	1746-2900	Sbc	0,03		
2.	0,6	Nagy M.K.	0524-6947	Irr	0,6	648x552	déli
3.	2,8	Kis M.K.	0053-7254	Irr	0,3	282x156	déli
4.	4,4	M 31	0043+4116	Sb	2,2	178x63	
5.	6,3	M 33	0134+3039	Sc	2,5	62x39	
6.	8,5	Fornex	0240-3431	E3	0,5	12x10	
7.	8,6	NGC 205	0040+4141	E5	2,2	17x10	
8.	9,0	M 32	0043+4052	E2	2,2	8x6	
9.	9,1	Sculptor	0059-3342	E3	0,2	28x23	S = SPIRAL
10.	9,3	NGC 6822	1945-1446	Irr	1,7	10x9	E = ELLIPTIUS
11.	10,0	IC 1613	0105+0207	Irr	2,5	12x11	irr = SZABÁTTALAN
12.	10,1	NGC 185	0039+4820	E3	2,2	11x10	
13.	10,4	NGC 147	0033+4831	E5	2,2	13x8	
14.	11,0	Sextans I.	1013-0141	E	0,3	90x65	
15.	11,3	WLM	0002-1528	Irr	2,0	10x4	
16.	11,7	IC 10	0020+5919	Irr	4,0	5x4	
17.	11,7	IC 5152	2203-5117	Irr	2,0	5x3	déli
18.	11,8	Leo I.	1009+1218	E3	0,6	11x8	
19.	12,3	Leo II.	1114+2210	E0	0,6	14x13	
20.	12,4	Pegazus	2329+1446	Irr	5,0	5x3	
21.	12,7	Leo A	0959+3045	Irr	5,0	5x3	
22.	14,4	And I.	0046+3800	E3	2,2	4x3	
23.	14,6	GR 8	1259+1409	Irr	4,0	1x1	
24.	15,0	Tucana	2242-6425	-	-	5x3	déli
25.	15,3	DDO 210 Aqr	2047-1251	Irr	3,0	2x1	
26.	15,5	Pisces	0104+2203	Irr	3,0	-	
27.	15,6	Sag DIG	1930-1741	Irr	4,0	3x2	

Ki mennyit tud látni a Lokális-halmazból? Ennek segítésére raktuk látszó fényesség szerint sorrendbe a halmaz tagjait. Hazánkból szabadszemmel 3, binokulárral 8, kis távcsővel 10---15, nagy távcsővel 20---23 objektum észlelhető galaxis-szomszédainkból! /KSZ/

Forrás: METEOR 1992/1. 38-42.p. és SKY & TELESCOPE 1992/12. 615.p.